



Φωτογραφία: Nicole Godsil

Το Παρατηρητήριο **weseayou** παρουσιάζει την **δεύτερη αξιολόγηση!**

Το Παρατηρητήριο **weseayou** είναι η πρώτη ψηφιακή πλατφόρμα παρακολούθησης των δεσμεύσεων για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος στην Ελλάδα. Μέσα από την αξιολόγηση καταγράφεται η πρόοδος της Ελλάδας σχετικά με την υλοποίηση **των δεσμεύσεων της στην 9η Διεθνή Διάσκεψη για τους Ωκεανούς** (Απρίλιος 2024) και την εφαρμογή βασικών θεσμικών υποχρεώσεων για τις Θαλάσσιες Προστατευόμενες Περιοχές (ΘΠΠ) σύμφωνα με την νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε σύγκριση με την **πρώτη αξιολόγηση** (Απρίλιος 2025), στο σύνολο των δεσμεύσεων παρατηρείται μικρή πρόοδος. Η πλειονότητα των δεσμεύσεων βρίσκεται σε πολύ πρώιμο στάδιο, με εξαίρεση τις δεσμεύσεις που αφορούν στη δημιουργία των δύο νέων εθνικών θαλάσσιων πάρκων στο Ιόνιο και Ν.Αιγαίο και στο σύστημα παρακολούθησης και έγκαιρης προειδοποίησης διερχόμενων πλοίων για την αποφυγή συγκρούσεων με κητώδη.

Για την παρακολούθηση της προόδου, κάθε δέσμευση και θεσμική υποχρέωση κατανέμεται σε επιμέρους βήματα υλοποίησης βάσει των προβλεπόμενων στη νομοθεσία διαδικασιών. Από τα βήματα αυτά προκύπτει το ποσοστό προόδου υλοποίησης.

ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΩΚΕΑΝΟΥΣ

Η Ελλάδα ανακοίνωσε **21 δεσμεύσεις** για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος στο πλαίσιο της 9ης Διεθνούς Διάσκεψης για τους Ωκεανούς που οργάνωσε και φιλοξένησε η χώρα μας τον Απρίλιο του 2024.

Στο πλαίσιο του παρατηρητηρίου παρακολουθούμε και αξιολογούμε την πρόοδο υλοποίησης των 8 δεσμεύσεων που αφορούν στις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές.

ΠΡΟΟΔΟΣ

20% (από 15% - 04.2025)

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Η Ελλάδα οφείλει να εκπληρώσει βασικές θεσμικές υποχρεώσεις που αφορούν στις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές βάσει της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΡΟΟΔΟΣ

Θέσπιση μέτρων διατήρησης για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000**15%**

(από 10% - 04.2025)

Θέσπιση Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού**10%**

(από 5% - 04.2025)

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΑ ΔΕΣΜΕΥΣΗ

01 ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΗΣ ΜΗΧΑΝΟΤΡΑΤΑΣ ΣΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ Η απαγόρευση της μηχανότρατας εντός θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών είναι κρίσιμη για την προστασία της θαλάσσιας βιοποικιλότητας καθώς τα συρόμενα εργαλεία αλιείας καταστρέφουν τα θαλάσσια οικοσυστήματα του βυθού. Στην παρούσα φάση, προβλέπεται η απαγόρευση στην εγκεκριμένη Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (ΕΠΜ) που αφορά στο εθνικό θαλάσσιο πάρκο Αλοννήσου Βόρειων Σποράδων (η μηχανότρατα ήδη απαγορεύεται βάσει της αρχαιολογικής νομοθεσίας). Επίσης, προβλέπεται η απαγόρευση στις ΕΠΜ των δύο νέων εθνικών θαλάσσιων πάρκων στο Ιόνιο και το Αιγαίο για τις οποίες έχει ολοκληρωθεί η δημόσια διαβούλευση. Η απαγόρευση θα θεσμοθετηθεί επίσημα με την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων για τα θαλάσσια αυτά πάρκα.	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ 2026 & 2030 ΠΡΟΟΔΟΣ 20% (από 0% - 04.2025)
02 ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ Με τη δέσμευση αυτή, η Ελλάδα ανακοίνωσε τη θέσπιση δύο νέων εθνικών θαλάσσιων πάρκων στο Ιόνιο και το Αιγαίο με σκοπό τη διεύρυνση της έκτασης του δικτύου θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα σε άνω του 35% των χωρικών υδάτων (από 18,3% που είναι σήμερα). Η διαδικασία για τη θέσπιση των δύο εθνικών θαλάσσιων πάρκων προχωράει σύμφωνα με τις σχετικές προβλέψεις στη νομοθεσία. Στην παρούσα φάση έχουν εκπονηθεί οι δύο Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες και έχει ολοκληρωθεί η δημόσια διαβούλευση (09.2025). Ωστόσο, άκρως ανησυχητική είναι η απόφαση του Υπουργείου Περιβάλλοντος για την παραχώρηση νέων δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων σε θαλάσσιες περιοχές που είναι όμορες στο σχεδιαζόμενο Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο του Ιονίου και η πρόσφατη ολοκλήρωση του σχετικού διαγωνισμού με την επιλογή των επενδυτών (10.2025).	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ 2024 ΠΡΟΟΔΟΣ 40% (από 20% - 04.2025)
03 ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ Η επιστημονική παρακολούθηση και επιτήρηση/ φύλαξη των θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών αποτελούν κρίσιμα στοιχεία για την αποτελεσματική διαχείριση τους. Σχετικά με τη δέσμευση αυτή: α) Το έργο για την προμήθεια εξοπλισμού και συστήματος παρακολούθησης, έχει ενταχθεί στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και στην παρούσα φάση βρίσκεται σε διαδικασία υπογραφής των σχετικών συμβάσεων και β) Είναι σε εξέλιξη η προκαταρκτική φάση υλοποίησης του μνημονίου συνεργασίας που έχει υπογραφεί μεταξύ των αρμόδιων Υπουργείων, του οργανισμού Global Fishing Watch (GFW) και του Ιδρύματος Α.Κ.Λασκαρίδη με σκοπό την υποστήριξη της παρακολούθησης των θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών μέσω της πλατφόρμας του GFW.	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ 2025 ΠΡΟΟΔΟΣ 20% (από 15% - 04.2025)
04 ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ Η χαρτογράφηση των θαλάσσιων οικοτόπων σε όλες τις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές (Natura 2000) της Ελλάδας αποτελεί ένα πολύ σημαντικό εργαλείο για τη θέσπιση κατάλληλων μέτρων για την προστασία και την αποκατάστασή τους, και την εκπόνηση του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού. Οι διαδικασίες για την εξασφάλιση χρηματοδότησης έργου βρίσκονται σε αρχικό στάδιο.	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ 2027 ΠΡΟΟΔΟΣ 0%
05 ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ, ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΤΡΟΦΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΧΕΛΩΝΩΝ Η δέσμευση αυτή αφορά στον εντοπισμό των θαλάσσιων οικοτόπων, μεταναστευτικών διαδρόμων και περιοχών αναζήτησης τροφής των θαλάσσιων χελωνών <i>Caretta caretta</i> και <i>Chelonian mydas</i> με την προμήθεια και εγκατάσταση 200 δορυφορικών ετικετών (πλέον των υφιστάμενων) σε θαλάσσιες χελώνες και την ανάπτυξη ενός ψηφιακού συστήματος υποστήριξης αποφάσεων. Οι διαδικασίες για την εξασφάλιση χρηματοδότησης έργου βρίσκονται σε αρχικό στάδιο.	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ - (διάρκεια 48 μηνών) ΠΡΟΟΔΟΣ 0%



06 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ Η δέσμευση αυτή σχετίζεται με τις υποχρεώσεις της Ελλάδας από το ενωσιακό δίκαιο για τη θέσπιση μέτρων διατήρησης για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 και με το εν εξελίξει έργο που συντονίζει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών και την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων και σχεδίων διαχείρισης για τις περιοχές αυτές. Όπως αναφέρεται παρακάτω, η εκπλήρωση των εν λόγω θεσμικών υποχρεώσεων σημειώνει σημαντικές καθυστερήσεις.	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ 2025 ΠΡΟΟΔΟΣ 15% (από 10% - 04.2025)
07 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 30% ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΤΥΠΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΕΩΣ ΤΟ 2030 Η θέσπιση μέτρων για την αποκατάσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων αποτελεί σημαντική υποχρέωση της χώρας για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 (οδηγία 92/43/ΕΟΚ) και ο ο νέος Κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) 2024/1991 για την αποκατάσταση της φύσης περιλαμβάνει συγκεκριμένους στόχους και υποχρεώσεις. Το εν λόγω έργο πρόκειται να χρηματοδοτηθεί από το πρόγραμμα του ΕΣΠΑ «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027 και αναμένεται η απόφαση ένταξης. Σε ότι αφορά την εφαρμογή του νέου Κανονισμού για την αποκάσταση της φύσης, έχει υπογραφεί προγραμματική σύμβαση (03.2025) μεταξύ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και του Ελληνικού Κέντρου Βιοτόπων Υγροτόπων και έχει ξεκινήσει η υλοποίησή της.	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ 2030 ΠΡΟΟΔΟΣ 5% (από 0% - 04.2025)
08 ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΠΛΟΙΩΝ Η δέσμευση αυτή αποσκοπεί στην προστασία των προστατευόμενων και απειλούμενων φυσητήρων και στην αντιμετώπιση μιας σημαντικής απειλής για τα είδη αυτά: τη θανάτωση και τον τραυματισμό τους από τη σύγκρουση με διερχόμενα πλοία (σύστημα SAvE Whales). Για την εν λόγω δέσμευση έχει υπογραφεί και υλοποιείται μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Περιβάλλοντος, του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, της οργάνωσης OceanCare και του The Green Tank (06.2024). Στην παρούσα φάση έχουν ολοκληρωθεί οι προβλεπόμενες ερευνητικές δράσεις εντός 2025. Επίσης, σχετική αναφορά στο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης διερχόμενων πλοίων περιλαμβάνεται στην Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη που αφορά στο εθνικό θαλάσσιο πάρκο Ιονίου.	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ 2028 ΠΡΟΟΔΟΣ 50% (από 15% - 04.2025)

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΑ ΘΕΣΜΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ

ΘΕΣΠΙΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000 Οι οδηγίες 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους και 2009/147/ΕΕ για τα άγρια πτηνά αποτελούν κρίσιμο στοιχείο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα και της επίτευξης του στόχου 30Χ30 για τις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές. Η Ελλάδα έχει εντάξει 446 περιοχές στο δίκτυο στο ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο Natura 2000, 174 από τις οποίες είναι θαλάσσιες ή μερικώς θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές. Όπως αναφέρθηκε στην πρώτη αξιολόγηση, η Ελλάδα έχει καταδικαστεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μη συμμόρφωση με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ (12.2020). Στις 18/06/2025 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε προειδοποιητική επιστολή στην Ελλάδα για μη συμμόρφωση με την απόφαση του Δικαστηρίου της ΕΕ. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, για να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις βάσει των οδηγιών για τη φύση και να συμμορφωθεί με την απόφαση του δικαστηρίου, υλοποιεί ένα έργο για την εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών και την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων και σχεδίων διαχείρισης για όλες τις περιοχές Natura 2000. Ωστόσο, το έργο αυτό σημειώνει σημαντικές καθυστερήσεις - μόνο εννέα (9) Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες έχουν εγκριθεί (από 23 συνολικά).	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ 2012 & 2024 ΠΡΟΟΔΟΣ 15% (από 10% - 04.2025)
---	---



ΘΕΣΠΙΣΗ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Βάσει της οδηγίας 2014/89/ΕΕ, η Ελλάδα υποχρεούται να καταρτίσει ολοκληρωμένα, διατομεακά θαλάσσια χωροταξικά σχέδια, με προθεσμία για τη θέσπιση και τη δημοσίευση των θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων τον Μάρτιο του 2021.

Όπως έχει αναφερθεί στην πρώτη αξιολόγηση, τον Φεβρουάριο 2025 το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταδίκασε την Ελλάδα για μη συμμόρφωση με την οδηγία, καθώς δεν έχει θεσπίσει θαλάσσια χωροταξικά σχέδια όπως απαιτεί η οδηγία. Η Εθνική Χωρική Στρατηγική για τον θαλάσσιο χώρο εγκρίθηκε τον Απρίλιο 2025, ωστόσο αυτό δεν πληρεί τις προϋποθέσεις για τη συμμόρφωση με την οδηγία. Η διαδικασία για τη θεσπίση των θαλάσσιων χωροταξικών πλαισίων, τα οποία αποτελούν στην ουσία τον καθορισμό των χρήσεων στο πλαίσιο του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού και τη συμμόρφωση με την οδηγία, βρίσκεται σε πολύ αρχικό στάδιο.

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ
2021

ΠΡΟΟΔΟΣ
10%
(από 5% - 04.2025)

ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ

Το **weseayou** είναι μια πρωτοβουλία του **WWF Ελλάς**, της **Greenpeace** και του **Vouliwatch**, με την υποστήριξη των περιβαλλοντικών οργανισμών: **Ελληνική Εταιρία Προστασία της Φύσης**, **Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία**, **Ίδρυμα Thalassa/AENAOΣ ΘΑΛΑΣΣΑ**, **Blue Marine Foundation**, **Cyclades Preservation Fund**, **iSea**, **MEDASSET**.

GREENPEACE



vouliwatch

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

